

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII,
MATEMATICĂ, ELEM. DE PED. ȘC., METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. MAGHIARE
MATERNE / COM. ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ / LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB.
ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (15 puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszoljon a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

Hol volt, hol nem volt, volt a világon egy király, annak volt egy gyönyörű szép leánya, de az a leány olyan nyelves volt, hogy senki nemcsak meghaladni, hanem megközelíteni se tudta a szájasságban. Akármivel akármiről beszélt, mindig csak az övé lett az utolsó szó. Búsult ezen a nagy nyelvességen a király, kivált ha látta, hogy a többi király- és hercegisasszonyok soha egy rossz szót, egy káromkodást ki nem eresztenek a szájukon, az ő leányától meg mást se lehet hallani soha. Ezenkívül az is bántotta, ha elgondolta, hogy tegyen ezzel valami becsületes embert szerencsétlenné, hisz aki elveszi, csak keserűség lesz az élete. Utoljára gondolt egyet.

- No, leányom - mondta a leányának -, kihirdtetem az országban, hogy aki téged le tud nyelvelni, annak adlak feleségül. A leány még megöriült neki, ahelyett, hogy megszonyolodott volna rajta.

- Jó lesz biz a, felséges atyám, legalább nem lesz olyan alamuszi tedd ide, tedd oda uram.

A király látta, hogy csakugyan nincs más mit tenni, hát kihirdettette, hogy aki rá tud arra menni - mikor az ő leányával beszél -, hogy nem a leányé, hanem az övé legyen az utolsó szó, annak adja feleségül fele királyságával együtt. Mentek aztán szerencsét próbálni mindenféle emberek: hercegek, grófok, nagy süvegű tótok, de egyik se tudott kettőt se szólani a kisasszonyhoz. Meghallotta azt három sváb fiú is, ők is elindultak, hogy megpróbálják, mire mennek. Ha nyernek, jó lesz; ha nem nyernek, se káruk, se hasznuk benne. A legkisebb fiú eszelős volt, a bátyjai el se akarták vinni.

- Ne is gyere te, Jankó, úgyse lesz az a kisasszony a tied.

- Csak azért is elmegyek, majd ott megvállik, hány zsákkal telik, kié lesz a királykisasszony!

Mentek, aztán mendegéltek, a két bátyja már nagyon elhagyta Jankót, mert az akármilyen látott úton-útfélen, mindent felszedett. Egyszer talált egy tojást; elkezd kiabálni a bátyjai után:

- Gyertek csak, hé! Mit találtam!

A két bátyja azt gondolta, hogy legalábbis egy véka aranyat-ezüstöt talált, visszazaladtak nagy lóhalálába, hát látják a tojást. No iszen nekiestek Jankónak, úgy elverték, mint a kétfenekű dob, azután otthagyták. Jankó is feltápaszkodott, eltette a tojást, ment utánok. Kevés idő múlva megint talált egy rossz szeget, megint elkezdett kiabálni:

- Hát most mit találtam, gyertek csak!

Azok megint visszazaladtak, hogy isten tudja, mit talált, mit nem Jankó! Hát látják a rossz szeget, no ezért megint jól helybehagyták. Jankó eltette a szeget is. Harmadszor meg talált egy rakás ganéjt, akkor is kiabált, de rá se hederítettek. Jankó eltette azt is a sipkájába. Ment aztán a bátyjai után, de azok már úgy elhagyták, hogy mire a palotához ért, azok már visszafelé jöttek nagy szomorúan.

- Ne is menj te oda be, úgyse lesz az a tied - mondták Jankónak.

- Már mért ne lehetne az az enyim?

- Csak. Nincs hozzávaló eszed.

- Hm! Csaknak zsák kell, papnak ágy kell. Azért is megmutatom, hogy az enyim lesz!

- Nem éred meg hajasan, kopaszon is bajosan.

De Jankó csak bement. Mindjárt beszédbe eredt a kisasszonnyal:

- *De piros a kisasszony!*
- *Tűz ég ám bennem!*
- *Itt egy tojás, süssük meg nála.*
- *Lyukas ám a serpenyő!*
- *Itt egy szeg, foltozzuk be vele.*
- *Igen biz a ganéjt!*
- *Az is van itt egy sipkával!*

No, erre a kisasszony egy szót se tudott szólani, hozzá kellett neki menni a bolondhoz. Másnap megesküdtek, nagy lakodalmat tartottak, máig is élnek, ha meg nem haltak.

(A nyelvész királykisasszony. In: Arany László: Magyar népmesék)

1. Illessze a -nak/-nek ragot a *serpenyő* szóhoz! Indokolja választását az erre vonatkozó hangtani törvénnyel! **1 pont**
2. Alkosson egy-egy bővített mondatot a következő szavakkal!
megszontyorodott, véka **2 pont**
3. Értelmezze a mese címét! **2 pont**
4. Melyik műfaj sajátosságait ismeri fel a fenti szövegben? Írja ki a helyes válasz betűjelét, majd indokolja választását 8–10 mondatban a műfaji sajátosságok bemutatásával! Példázza kijelentéseit!
a. népmese b. verses mese c. meseregény

Pontot ér a helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség, helyesírás.

10 pont

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Ceaiul fierbinte ne înviorase. Bătrânul ceruse să-i torn în cana de ceai și o ceșcuță din laptele adus [...], așa-i plăcea lui, combinația engleză [...]. I-am satisfăcut dorința, nu fără să-l cert pentru mofturile lui boierești. În ziua aceea părea nerăbdător. Știam de ce. Îi venise rândul, rândul să plece. Tot amânăm. Și ca să te amăgești, trebuie să ai cu ce, și el avea, nu însă și eu.

Vîforul nu slăbea deloc. Urgiile, când se pornesc, chiar dacă mai scad, dau impresia că nu se mai termină, întinzându-se. Dar în casă era, totuși, plăcut, destul de plăcut. Geamurile oblonite de ger abia lăsau să se strecoare lumina plumburie de afară. Pe la colțuri aveau și un strat fin de zăpadă viscolită și țurțuri, o vedere, o ilustrată din cele pe care și le trimiteau de sărbători oamenii de altădată. [...]

A doua zi se făcu soare, și timp de trei săptămâni la rând nu mai căzu nici o picătură de ploaie.

(Constantin Țoiu, *Căderea în lume*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Scrieți, din cel de-al doilea paragraf al textului dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în text: *fierbinte*, *amânăm*. **2 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *soare* să aibă funcția sintactică de atribut. **2 puncte**
4. Transcrieți, din ultimul paragraf al fragmentului dat, o propoziție principală. **1 punct**
5. Redactați un text în minimum 30 de cuvinte, în care să argumentați apartenența la specia literară *schiță* a unei dintre creațiile literare incluse în programa de concurs. **8 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *schiță*;
- precizarea a două trăsături specifice *schitei*, care fac posibilă încadrarea textului selectat în specia literară menționată;
- prezentarea uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **6 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate, încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Matematică (15 puncte)

1. Egy szoknya, egy sál és egy póló összesen 135 lejbe kerül. A póló ára a szoknya árának $\frac{4}{5}$ -e, a sál 3 lejjel
többbe kerül, mint a póló árának $\frac{1}{2}$ -e. Szakaszos ábrázolással határozza meg, mennyibe kerülnek a
ruhadarabok külön-külön! **5 pont**

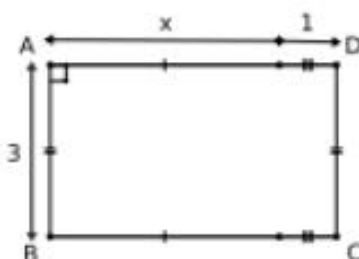
2. Egy 25-ös létszámú osztályban a tanulók 40%-a fiú. A fiúk 20%-a teniszeznek.

a) Határozza meg a fiúk számát az osztályban!

b) Az osztály tanulóinak hány százalékát teszik ki a teniszező fiúk?

3 pont

3. Az ABCD téglalap oldalainak mérete az alábbi ábrán látható, centiméterben kifejezve:

- a) Határozza meg, hogy x melyik értékére lesz az ABCD téglalap hossza kétszer akkora, mint a szélessége!
- b) Az FGH háromszög területe $13,5\text{cm}^2$ az FH oldal hossza 5cm . Határozza meg az FH oldalnak megfelelő magasság hosszát!
- c) Tudva azt, hogy az FGH háromszög GH oldalának hossza 6cm és az FG oldal hossza $x\text{cm}$, milyen x értékre lesz egyenlő az ABCD téglalap és az FGH háromszög kerülete? FH oldal hossza 5cm .

5 pont

4. Egy szabályos négyszög alapú piramis alapjának átmérője $6\sqrt{2}\text{cm}$. A piramis magassága $6,5\text{cm}$.
Határozza meg a piramis térfogatát! **2 pont**

B. Elemente de pedagogie școlară (15 puncte)

Írjon 1-2 oldalas szöveget a tanítás szerepéről a tanítás-tanulás-értékelés hármásában az alsó tagozatos oktatásban figyelembe véve a következő szempontokat:

- Határozza meg a tanítás fogalmát.
- Határozza meg a tanítás, tanulás és értékelés viszonyát.
- Mutassa be a tanító értékelését/önértékelését a tanítási folyamatban.

Megjegyzés: Pontot és a szaknyelv használata is (1 pont), a gondolatok elrendezése – bevezetés, tartalom, következtetés (1 pont), valamint a szövegterjedelem betartása (1 pont)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii maghiare materne/comunicării în limba maghiară maternă în învățământul primar (10 puncte)

1. Mutasson be két munkaformát, amelyet alkalmazna *A nyelves királykisasszony* című mű feldolgozásában! Indokolja a bemutatott munkaformák hatékonyságát! **5 pont**

2. Részletezze a formatív/folyamatos értékelés lényegét és alkalmazását a mese feldolgozása során! **5 pont**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română - clasa a IV-a* (OMEN nr. 5003/2014):

<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
3.3. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare	- realizarea, în perechi sau în grup, a unei diagrame Venn, pornind de la aspectele comune și de la diferențele referitoare la anumite elemente din text - folosirea organizatorilor grafici creați de copii sau oferiți de profesor - formularea unor concluzii directe pe baza textului citit etc.

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- exprimarea acordului sau dezacordului în legătură cu un fapt sau cu atitudinea unei persoane

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 3.3. din secvența dată prin intermediul *metodei brainstormingului*, având în vedere:

- menționarea a două avantaje ale utilizării acesteia;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Az alábbi tantervezslet a előkészítő osztályos Matematika és környezetismeret tantervből származik (OMEN nr. 3418/2013):

<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
1.6. Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (sumă, total, diferență, =, +, -) în rezolvarea și/sau compunerea de probleme	- aflarea sumei/diferenței a două numere mai mici decât 31; - aflarea unui termen necunoscut, folosind metoda balanței; - jocuri de rol care necesită gruparea/regruparea de obiecte și relația întreg-parte (ex.: „La ora de sport”, „La bibliotecă” etc.); - crearea unor probleme simple după imagini date; - schimbarea componentelor unei probleme (date numerice, tematică, acțiuni), fără ca tipul de problemă să se schimbe.

Conținuturi:

Adunarea și scăderea în concentrul 0–31 fără și cu trecere peste ordin, prin numărare/cu suport intuitiv

Probleme simple de adunare sau scădere cu 1-5 unități în concentrul 0-31, cu suport intuitiv

- a) Adjon példát az 1.6-os sajátos kompetencia kialakítására/fejlesztésére gyakoroltatás módszerével!

5 pont

- b) Nevezze meg a gyakoroltatás módszerének két előnyét az előkészítő matematika órákon!

2 pont

- c) Nevezzen meg három, a tanítás folyamán egyszerű feladatok megoldására és/vagy megfogalmazására használt didaktikai eszközt és/vagy technikai segédeszközt!

3 pont